

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku Z. G.
przy uczestnictwie G. G., M. G. i L. G.
o stwierdzenie nabycia spadku po M. G.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 18 grudnia 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie Z. G. złożyła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 18 grudnia 2015 r., którym oddalono apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 25 września 2014 r. stwierdzającego, że spadek po M. G. nabyli na podstawie ustawy żona zmarłego Z. G. oraz jego synowie – G. G., M. G. i L. G. po $\frac{1}{4}$ każde z nich.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu

ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te mają wykazać występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego, uzasadniających przystąpienie do rozpoznania tak szczególnego środka prawnego.

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Konieczne jest zamieszczenie uzasadnienia odnoszącego się powołanych przyczyn. Nie jest wystarczające odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli zawiera ono treściowo tożsame argumenty (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Ograniczenie kognicji Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania wynika stąd, że orzekanie w przedmiocie przyjęcia następuje na posiedzeniu w innym składzie, jak merytoryczne rozpoznawanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

W skardze wskazano jako przyczynę jej oczywistą zasadność, podnosząc, że sądy *meriti* skonstruowały domniemanie faktyczne zaginięcia testamentu w oparciu o ustalenia faktyczne i ocenę dowodów, dokonane z naruszeniem art. 233 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Przyjmując, że spadkodawca świadomie w celu odwołania zniszczył testament Sąd, w braku dowodów takiego działania, miał naruszyć prawo procesowe, a w następstwie dokonać błędnej subsumpcji (art. 946 k.c.).

Dla skutecznego powołania się na oczywistą zasadność skargi konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r.,

IV CSK 17/15 – nie publ.). Musi być oczywiste, że zachodzi naruszenie prawa, zauważalne bez głębszej analizy, przesądzające o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Sam zarzut uchybienia (nawet oczywistego) treści określonego przepisu (przepisów) nie wystarcza dla przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Musi ono pozostawać w bezpośrednim związku z rozstrzygnięciem. Skarżący powinien przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił oraz przytoczyć odpowiednią juredyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Skarga nie czyni zadość tym wymaganiom. Ustalenie, że dokument zawierający testament własnoręczny został zniszczony, ze skutkiem odwołania go (art. 946 k.c.) mieści się w granicach podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Co do zasady taką podstawą Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów nie mogą być podstawą skargi (art. 398³ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Podważenie takiej oceny jest możliwe wyjątkowo, w wypadku wykazania rażących uchybień postępowania dowodowego. Powinności skarżącego w tym zakresie nie może zastąpić, nie umotywowane w żaden sposób, oparte na subiektywnym przekonaniu, twierdzenie o naruszeniu reguł oceny dowodów określonych art. 233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.